

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ

Υπό τοῦ Γάλλου Κόμητος ΛΑΣ ΚΑΖ (LAS CASES).

(Συνέχεια Ἰδε Φυλλ. Δ').

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐν ἀμηχανία.

Τρίτη 11 — Αἱ δίοδοι ἅπασαι ἦσαν ἀποκεκλεισμέναι ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν πλοίων· ὁ Αὐτοκράτωρ διετέλει ἀμήχανος περὶ τοῦ πρακτέου, ἐγένετο λόγος περὶ οὐδετέρων πλοίων, περὶ ἀλιευτικῶν πλοιαρίων ὑπὸ τῶν δοκίμων τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ ἐπιδαινομένων, αἱ ἐκ τῆς ξηρᾶς προτάσεις ἐξηκολούθουν κ.τ.λ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐν Σεξτία.

Τετάρτη 12.—Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀποβιβάζεται ἐν Σεξτία ἐν μέσῳ τοῦ γενικοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῶν ζητωκραυγῶν εἶχεν ἐγκαταλείψει τὰς φρεγάτας αἵτινες ἀπεποιήθησαν ν' ἀποπλεύσωσιν εἴτε ἕνεκα τοῦ δειλοῦ χαρακτῆρος τοῦ γενικοῦ πλοιάρχου, εἴτε ἐπειδὴ οὗτος εἶχε ζητήσει νέας ὁδηγίας παρὰ τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως. Πολλοὶ ἦσαν τῆς ιδέας νὰ μεταχειρισθῇ κατ' αὐτοῦ ἡ βία καὶ ἴσως τὸ τόλμημα ἤθελεν ἐπιτύχει· ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦσαν διαρκῶς ἐνάντιοι.

Προπαρασκευὴ τῶν ἀλιευτικῶν πλοιαρίων.

Πέμπτη 13. — Ὁ Πρίγκιψ Ἰωσήφ ἦλθεν ἐντὸς τῆς ἡμέρας πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀδελφοῦ του ἐν Σεξτία. Περὶ τὰς ἑνδεκα τῆς ἑσπέρας ὁ Αὐτοκράτωρ ὀλίγου δεῖν ἐπεβιβάζετο ἐπὶ τῶν ἀλιευτικῶν πλοιαρίων, δύο δὲ ἐξ αὐτῶν φέροντα τὰ ἐπιπλα του καὶ τινὰς ἐκ τῶν τῆς συνοδίας αὐτοῦ ἡτοιμάσθησαν πρὸς ἀπόπλουν. Ὁ Κ. Δὲ Πλανάτ ἐκυβέρνηεν ἐν ἐκ τῶν πλοιαρίων.

Δευτέρα συνάντησις ἐπὶ τοῦ Βελλεροφῶντος

— Ἐπιστολὴ τοῦ Αὐτοκράτορος πρὸς τὸν πρίγκηπα ἀντιβασιλέα τῆς Ἀγγλίας.

Παρασκευὴ 14. — Περὶ τὰς τέσσαρας τῆς πρωῒας ἐπιστρέφω μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Λαλλεμάν (Lallemand) ἐπὶ τοῦ Βελλεροφῶντος ἵνα πληροφορηθῶ ἂν εἶχεν ἀφίχθῃ κάμμία ἀπάντησις. Ὁ Ἀγγλος πλοίαρχος μᾶς λέγει ὅτι ἡ ἀπάντησις περιμένεται ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, προσθίεται δὲ ὅτι ἂν ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπεθύμει νὰ ἐπιδιδασθῇ δι' Ἀγγλίαν ἡδύναντο νὰ τὸν δεχθῇ ἄνευ ἀναβολῆς καὶ ἀποπλεύσῃ ἅμα τῆς ἐπιδιδάσεως τοῦ προσέθεσεν δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι καθ' ὃ ἐφρόνει, πλείστοι δὲ παρόντες πλοίαρχοι ὑπεστήριζον τὴν ιδέαν του, δὲν ὑπῆρχεν ἀμφισβολία ὅτι ὁ Ναπολέων ἤθελεν τύχει ἐν Ἀγγλίᾳ πάσης ὑποδεξιῶσεως καὶ ὑποδοχῆς, ὅτι ὁ ἡγεμὼν καὶ οἱ ὑπουργοὶ τοῦ τόπου ἐκείνου δὲν ἐξήσκουν τὴν αὐθαίρετον ἐκείνην ἐξουσίαν ἣν ἐξασκοῦν οἱ ὑπουργοὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν, καὶ ὅτι ὁ ἀγγλικὸς λαὸς ἦτο προικισμένος διὰ τῆς μεγαλητέρας γενναιοφροσύνης καὶ τῶν ἐλευθεροτέρων ιδεῶν, κ.τ.λ. Ἀπήντησα ὅτι ἤθελον κοινοποιῆσαι τῷ Αὐτοκράτορι τὰς προτάσεις τοῦ πλοιάρχου ὡς καὶ ἅπασαν τὴν μεταξὺ ἡμῶν λαβοῦσαν χώραν συνομιλίαν· προσέθεσα δὲ ὅτι καθ' ὅσον ἐγνώριζα τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ναπολέοντος, ποτὲ οὗτος δὲν ἤθελεν ἐμπιστευθῇ ν' ἀπέλθῃ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τοι ἐλπίζων νὰ εὗρῃ ἐκεῖσε τὰ μέσα ὅπως μεταβῇ εἰς τὰς Ἡνωμένας-Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Περιέγραψα τῷ πλοιάρχῳ τὴν πυριπνέουσαν μεσημβρινὴν Γαλλίαν τοῦ Λιγύρεως, (Loire) τὰς ἐλπίδας τῶν λαῶν ἐστραμμένας πάντοτε πρὸς τὸν Ναπολέοντα καθ' ὅσον οὗτος ἦν παρὼν, τὰς προτάσεις αἵτινες τῷ ἐγένοντο πανταχόσε καὶ κατὰ πᾶσαν στιγμήν, τὴν σταθερὰν αὐτοῦ ἀπόφασιν τοῦ νὰ μὴ καταστῇ οὐδέποτε αἷτιος ἐμφυλίου πολέμου, τὴν γενναιοφροσύνην μεθ' ἧς παρητήθη τοῦ θρόνου ἵνα καταστήσῃ εὐκολωτέραν τὴν εἰρήνην, τὴν ἀδιάσειστον αὐτοῦ βούλησιν τοῦ νὰ ἐπιταχύνη καὶ παγιώσῃ αὐτὴν διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως του.

Ὁ στρατηγὸς Λαλλεμάν (Lallemand) ὅστις καταδικασμένος ὢν εἰς θάνατον ὑπὸ τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως, ἐνδιεφέρετο προσωπικῶς ἐν τῷ κατὰ πάσαν πιθανότητα ληρθησομένῳ μέτρῳ τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ μεταβάσεως, ἠρώτησε τὸν πλοίαρχον Μαϊϋτλανδ (Maitland) τὸν ὁποῖον εἶχε γνωρίσει ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ ὁποῖου, νομίζω, ὑπῆρχε αἰχμηλῶτος, ἂν κἀνεὶς ἐνοχοποιημένος ὢν ὡς αὐτὸς εἰς τὰς ἐμφυλίους ταραχὰς τῆς πατρίδος του καὶ ἐρχόμενος οὕτω οἰκισθελῶς ἐν Ἀγγλίᾳ διέτρεχεν τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ παραδοθῇ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὁ πλοίαρχος διε-

βεβαίωσεν αὐτὸν περὶ τοῦ ἐνκντίου, προβάλλων ὅτι πᾶσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀμφιβολία ἦτο τρομερὰ ὕβρις κατὰ τοῦ μεγαθύμου Ἀγγλικοῦ ἔθνους. Πρὶν ἀποχωρισθῶμεν τοῦ πλοίαρχου ἀνεκεφαλαιώσαμεν τὰ προλεχθέντα· ἐπανελάθον ὅτι πιθανὸν ὁ Αὐτοκράτωρ ἔνεκα τῶν περιστάσεων καὶ τῶν σταθερῶν προσθέσεων του νὰ δεχθῇ τὰς προτάσεις τοῦ Κ. πλοίαρχου Μαϊϋτλανδ καὶ νὰ ἐλθῇ ἐν τῷ πλοίῳ του ὅπως λάβῃ τὰ διὰ τὴν Ἀμερικὴν διαβατήρια. Ὁ πλοίαρχος Μαϊϋτλανδ μᾶς ἔδωσεν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι δὲν ἠγγυᾶτο περὶ τῆς παραλαβῆς τῶν διαβατηρίων, καὶ οὕτως ἀπεχωρίσθημεν ἀλλήλων.

Ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπεθύμει νὰ ζῇ τοῦ λοιποῦ ἡσυχος· σταθερὰ δὲ αὐτοῦ ἀπόφασις ἦτο νὰ μένῃ ξένος εἰς τὰ πολιτικὰ συμβάντα. Περιεμένομεν ὅθεν ἄνευ τινὸς φόβου τὸν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα περιορισμὸν ἡμῶν ἐν Ἀγγλίᾳ. Πλὴν οὐδὲν ἕτερον ἐφοβούμεθα, οὐδὲν ἕτερον ὑπεθέτομεν· ἴσως καὶ ὁ πλοίαρχος Μαϊϋτλανδ τῆς αὐτῆς ἦν ἰδέας. Πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ οὗτος καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ὑπῆρξαν λίαν εἰλικρινεῖς ἐν τῇ περιγραφῇ ἣν μᾶς ἔδωσαν περὶ τῶν αἰσθημάτων τῆς Ἀγγλίας.

Ἐπετρέψαμεν παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι εἰς τὰς ἑνδεκα. Ἐν τούτοις ἡ καταιγὶς προσήγγιζεν, αἱ δὲ στιγμαὶ ἀπέβαινον πολύτιμοι. Ὁ Αὐτοκράτωρ μᾶς προσεκάλεσεν ἐν εἰδει τι συμβουλίου ἐν ᾧ τὰ σχέδια ἅπαντα ἐσυζητήθησαν. Καὶ τὸ μὲν Δανικὸν πλοῖον ἐφάνη ἀκατάλληλον, περὶ ἀλιευτικῶν πλοιαρίων οὐδεὶς ἐγένετο πλέον λόγος, ἡ Ἀγγλικὴ μοῖρα ἦτο ἀδιάρρηκτος, ὥστε δὲν ὑπελείπατο εἰμὴ νὰ ἀποβιβασθῶμεν καὶ νὰ ἀρχίσωμεν τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, ἢ νὰ δεχθῶμεν τὰς ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Μαϊϋτλανδ γενομένας ἡμῖν προτάσεις. Τὸ τελευταῖον ἀπερασίσθη τέλος πάντων. Ἐμβαίνοντες ἐπὶ τοῦ Βελλεροφῶντος, ἔλεγον, ἠθέλομεν εὐρίσκεισθαι ἤδη ἐπὶ τοῦ Βρεττανικοῦ ἐδάφους, ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ ταύτης οἱ Ἀγγλοὶ ἤθελον εἶσθαι συνδεδεμένοι μεθ' ἡμῶν διὰ τῶν τῆς φιλοξενίας καθηκόντων ἅτινα καὶ οἱ βαρβαρότεροι λαοὶ τῆς ὑψηλοῦ διατηροῦσι ἰσρὰ καὶ ὀπαρὰ βιάστα. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἠθέλομεν εἶσθαι ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν νόμων τοῦ τόπου, τὸ δὲ Ἀγγλικὸν ἔθνος δὲν ἠθέλεν ποτὲ βεβαίως ἀμαυρώσει τὴν δόξαν του παραβιάζον καὶ καθήκοντα καὶ νόμους· λεχθέντων τούτων ὅλων, ὁ Ναπολέων ἔγραψε τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν εἰς τὴν πρίγκηπα Ἀντιβασιλέα.

Ἐψηλότατε!

« Ἐκτεθειμένος εἰς τὰς διχονοίας αἰτίνες διαιροῦσι τὴν πατρίδα μου καὶ εἰς τὴν δυσμένειαν τῶν μεγαλειτέρων Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, δίδω σήμερον τέρμα εἰς τὸ πολιτικόν μου στάδιον. Ἐρχομαι ὅθεν, ὡς ὁ Θεμιστοκλῆς, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἀγγλίας ἵνα τεθῶ ὑπὸ τὴν προ-

« στασίαν τῶν νόμων τῆς ἡν ἐπικαλοῦμαι παρὰ τῆς Ἑμετέρας Βασιλικῆς Ὑψηλότητος, ὡς τὴν ἰσχυροτέραν, καὶ τὴν γενναιοτέραν ἀπάντων τῶν ἐχθρῶν μου. »

Ἀνεχώρησα περὶ τὰς τέσσαρας μετὰ τοῦ υἱοῦ μου καὶ τοῦ στρατηγοῦ Γκουργκῶ (Gourgand) ἵνα ἐπιστρέψω ἐπὶ τοῦ Βελλεροφῶντος ἔνθα ἔμελλον νὰ διχμείνω. Ἐγὼ μὲν εἶχον ἐντολὴν ν' ἀναγγεῖλω τὴν ἐπιβίβασιν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τὴν ἐπαύριον καὶ νὰ ἐγχειρίσω εἰς τὸν πλοίαρχον Μαϊϋτλανδ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὸν πρίγκηπα ἀντιβασιλέα ἐπιστολῆς τοῦ Αὐτοκράτορος, ὁ δὲ στρατηγὸς Γκουργκῶ νὰ κομίσῃ ἄνευ ἀναβολῆς τὴν αὐτόγραφον ἐπιστολὴν τοῦ Αὐτοκράτορος εἰς τὸν πρίγκηπα Ἀντιβασιλέα τῆς Ἀγγλίας καὶ νὰ ἐγχειρίσῃ αὐτὴν τῷ ἰδίῳ. Ὁ πλοίαρχος Μαϊϋτλανδ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ναπολέοντος ἣν ἐθαύμασε ὑπὲρ τὸ δέον καὶ τῆς ὁποίας ἀφῆκε νὰ λάβωσι κρυφίως ἀντίγραφον δύο ἄλλοι πλοίαρχοι μέχρις ὅτου νὰ γείνῃ αὕτη δημοσία. Μετὰ ταῦτα ἐφρόντισε περὶ τῆς ἀμέσου ἀποστολῆς τοῦ στρατηγοῦ Γκουργκῶ ἐπὶ τοῦ κορβέττου Σλάρνυ (Slany).

Ὀλίγαι στιγμαὶ εἶχον εἰσέτι παρέλθει ἀφ' ὅτου τὸ κορβέττον εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸν Βελλεροφῶντα· εὐρισκόμεν μετὰ τοῦ υἱοῦ μου ἐν τῷ θαλάμῳ τοῦ πλοίαρχου, ὅτε οὗτος ὅστις εἶχεν ἐξέλθει ἵνα δώσῃ τινὰς διαταγὰς, εἰσῆλθε δρομαῖος, ἡλλοιωμένον ἔχων τὸ πρόσωπον καὶ τὴν φωνὴν, καὶ ἀνακράζων.

« —Κόμη Λὰς Κάζ, ἡπατήθην! ἐνῷ κλείω συμφωνίας μεθ' ὑμῶν καὶ στερῶ τὸν στόλον μου ἐνὸς πλοίου μοὶ ἀναγγέλουν ὅτι ὁ Ναπολέων ἐδραπέτευσεν! τοῦτο κύριε, μὲ θέτει εἰς φρικώδη θέσιν ἐνώπιον τῆς κυβερνήσεώς μου! » Ἐρρίγησα εἰς τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐπεθύμησα ἐκ ψυχῆς νὰ ᾔσων ἄληθεϊς· ὁ Αὐτοκράτωρ οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν εἶχε λάβει, ἐγὼ δὲ ὑπῆρξα οὐχ ἥττον εἰλικρινής· ἂν ὅμως ἡ ἀπόδρασις τοῦ Αὐτοκράτορος ἦν ἀληθής, εὐχαρίστως προσέφερον ἐμαυτὸν θυμᾷ, καίτοι ἀθῶος ὢν τοῦ κινήματος τούτου. Ἠρώτησα μετὰ τῆς μεγαλειτέρης ἀταραξίας τὸν πλοίαρχον Μαϊϋτλανδ κατὰ ποίαν ὥραν εἶχον εἰπεῖ ὅτι ἔφυγεν ὁ Ναπολέων· ὁ πλοίαρχος ὅμως ἐκ τῆς ταραχῆς του δὲν ἐνθυμήθη οὔτε κἂν νὰ ἐρωτήσῃ· ἔτρεξεν ὅθεν ἐκ νέου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἐπιστρέψας, — « Περὶ μεσημβρίας, μοὶ εἶπεν. — Ἐάν οὕτως ἔχῃ ἀπίντησα, ἡ ἀναχώρησις τοῦ Σλάρνυ ὅπερ πρὸ ὀλίγου ἀπέπλευσεν, δὲν θέλει σῆς ἦναι ἐπιζημία. Πλὴν καθησυχάσετε· ἀφῆκα τὸν Αὐτοκράτορα ἐν Σεξτία εἰς τὰς τέσσαρας μετὰ μεσημβρίας. — Μὲ βεβαιώτε περὶ τούτου; μὲ ἠρώτησεν. Τῷ ἔδωσα τὸν λόγον μου, οὗτος δὲ στρεφόμενος πρὸς τινὰς ἀξιωματικούς οὓς εἶχε μεθ' ἐκυτοῦ, τοῖς εἶπεν ἀγγλιστί ὅτι ἡ εἰδησις θὰ ἦτο ψευδής, ὅτι ἐραϊνόμεν ἀτάραχος καὶ εἰλικρινής καὶ ὅτι πρὸς τούτοις εἶχον τῷ δώσει καὶ τὸν λόγον μου.

Ἡ ἀγγλικὴ μοῖρα εἶχε πολλὰς κατοπτύσεις ἐπὶ τῶν αἰμάτων μας, ἔκτοτε δὲ ἠδυνήθη νὰ γνωρίσω ὅτι ἦτο πληροφορημένη καὶ περὶ τῶν ἐλαχίστων διαδημάτων ἡμῶν (α).

Παρελθόντος τοῦ περὶ τῆς φυγῆς τοῦ Αὐτοκράτορος φόβου γίνονται αἱ προτοίμασις τῆς ἐπιβιβάσεως αὐτοῦ. Ὁ πλοίαρχος Μαϊῦτλανδ μετ' ἡρώτησε ἐν ἐπεθύμῳ νὰ κρίνῃ τὰς λέμβους τοῦ ἵνα παραλάβωσι τὸν Αὐτοκράτορα, τῷ ἀπάντησα ὅτι ὁ χωρισμὸς ἦν ὀδυνηρὸς διὰ τοὺς γάλλους ναύτας καὶ ὅτι ὠρεῖλομεν νὰ μὴ τοῖς στερήσωμεν τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ μείνωσι παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι αὐτῶν μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπὶ τοῦ Βελλεροφῶντος.

Σάββατον 15. — Ἀπὸ πρωῒας ἐράνη πραγματικῶς τὸ Γαλλικὸν βρῖκιον Ἰέραξ (l'Épervier) προσπλέον πρὸς τὸν Βελλεροφῶντα ὁ ἄνεμος καὶ ἡ παλὶρροία ἐνάντια ὄντα, ὁ πλοίαρχος Μαϊῦτλανδ ἐστειλεν εἰς προὑπάντησιν τὴν λέμβον τοῦ βλέπων δὲ αὐτὴν ἐπιστρέφουσιν διηύθυνεν μετ' ἀνυπομονησίας τὸ τηλεσκόπιόν του ἵνα ἴδῃ ἐν ὁ Αὐτοκράτωρ ἦτο ἐν αὐτῇ· πολλάκις ἡρώτα καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον ἐν διεκρίνῃ τὸν Αὐτοκράτορα, πλὴν δὲν ἠδυνάμην νὰ τῷ ἀπαντήσω. Τέλος πάντων αἱ ἀμφιβολίαι ἤρθισαν, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν του ἔφθασεν εἰς τὸν Βελλεροφῶντα. Ἐστάθην ἐπὶ τῆς ἀναβάθρας τοῦ πλοίου ἵνα παρουσιάσω τὸν πλοίαρχον Μαϊῦτλανδ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ὅστις εἶπεν αὐτῷ. «Ἐρχομαι ἐπὶ τοῦ πλοίου σας ἵνα τεθῶ ὑπὸ τὴν προστασίαν

τῶν Ἀγγλικῶν νόμων.» Ὁ πλοίαρχος Μαϊῦτλανδ τὸν ὡδήγησεν ἐν τῷ ἰδίῳ του θαλάμῳ ὃν ἔθεσεν ὑπὸ τὰς διατάγας του, μετὰ ταῦτα δὲ παρουσίασεν ὅλους τοὺς ἀξιωματικούς του εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ὅστις ἦλθε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἐπεσκέφθη ἅπαν τὸ πλοῖον. Τῷ ἐδιηγήθη τὸν χθεσινὸν τρόπον τοῦ πλοίαρχου Μαϊῦτλανδ ἐπὶ τῆς ὑποτιθεμένης δραπετεύσεως του· πλὴν ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἐπίστευσε τοῦτο ἐκ μέρους τοῦ πλοίαρχου καὶ μοι ἀπάντησεν μετ' ἀξιοπρεπείας καὶ ζωηρότητος: — Τί λοιπὸν ἐφοβεῖτο; δὲν εἴσθε ὑμεῖς μετ' αὐτοῦ;

Περὶ τὰς τρεῖς εἰδομεν προσπλέοντα τὸν Ὑπερήφανον (Superbe) ἐβδόμηκοντα τέσσαρα τηλεβόλα φέροντα καὶ διοικούμενον ὑπὸ τοῦ ναύαρχου Χόθαμ, (Hotham) γενικοῦ διοικητοῦ τῆς μοίρας. Ὁ ναύαρχος οὗτος ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Ναπολέοντα ἔμεινεν εἰς τὸ γεῦμα, ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Ναπολέοντος αὐτὸν περὶ τοῦ πλοίου του, ἀπάντησεν ὅτι λίαν εὐτυχῆς ἦθελεν εἶσθαι ἐν ὁ Αὐτοκράτωρ κατεδέχετο νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ τὴν ἐπαύριον. Ὁ Αὐτοκράτωρ ὑπεσχέθη νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ πρόγευμα μεθ' ὅλων ἡμῶν.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπὶ τοῦ Ὑπερήφανου.

— Ἀπόπλους δι' Ἀγγλίαν. — Ὁ Αὐτοκράτωρ προγυμνάζει τοὺς Ἀγγλους στρατιώτας.

Κυριακὴ 16. — Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέρχεται ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ ναύαρχου Χόθαμ τὸν συνοδεύω ἅπασαι αἱ τιμαὶ ἐκτὸς τοῦ τηλεβόλου, τῷ ἐπιδαφιεύονται. Περιεργαζόμεθα καὶ τὰ ἐλαχίστα μέρη τοῦ πλοίου ὅπερ ἀληθῶς διετέλει ἐν θαυμασίᾳ καθαρότητι καὶ εὐταξίᾳ. Ὁ ναύαρχος Χόθαμ ἐπιδείκνυσιν ὅλην ἐκείνην τὴν χάριν ὅλας ἐκείνας τὰς φιλοφροσύνας αἰτινες χαρακτηρίζουσι τὸν διακεκριμένης ἀνατροφῆς ἄνδρα. Πρὸς τὴν μίαν ἐπιστρέφωμεν ἐπὶ τοῦ Βελλεροφῶντος καὶ ἀποπλέοντες δι' Ἀγγλίαν, δώδεκα ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκ Παρισίων ἀναχώρησιν μας. Ἦτο σχεδὸν γαλήνη.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξερχόμενος ἵνα ἀπέλθῃ ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ ναύαρχου Χόθαμ ἐστάθη αἰφνης ἐνώπιον τῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος παρατεταγμένων πρὸς τιμὴν τοῦ στρατιωτῶν, καὶ διέταξεν πολλὰς στρατιωτικὰς κινήσεις· ἐπειδὴ δὲ ἡ διασάφωσις τῆς λόγχης δὲν ἐξετελέετο ὅλως διόλου κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον, προσέβη ὁ ἴδιος μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν ἀπομακρύνων διὰ τῶν χειρῶν του τὰς διεσταυρωμένας λόγχας καὶ δράττω τὰ πυροβόλα ἐνὸς ἐκ τῶν τῆς τελευταίας γραμμῆς, ἐξετελέσατο τὸ γύμνασμα κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἡμετέρων στρατιωτῶν.

(ἀκολουθεῖ)

(α) Ἐπὶ τοῦ Νορθουμβέρλανδ, (Northumberland) κατὰ τὸν δι' Ἀγλίαν Ἑλένην διάπλουον ὁ ναύαρχος Κόκμπουρν (Cockburn) εἶχε θέσει ὑπὸ τὴν διάθεσίν μας τὴν βιβλιοθήκην του· μετὰ τῶν ἡμερῶν φυλλολογῶν τις ἐξ ἡμῶν τὴν Ἀγγλικὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν εὗρε ἐπιστολὴν τινὰ γεγραμμένην ἐκ Ῥοσέλλης πρὸς τὸν Ἀγγλὸν μοίραρχον, καὶ περιέχουσαν λέξιν πρὸς λέξιν, ἅπαντα τὰ τὰ Δανικῶν πλοῖον ἀφορῶντα, τὴν ὀρισθεῖσαν ριγμὴν τοῦ ἀπόπλου του, τὸν σκοπὸν του, κτλ. Διεβιβάσαμεν ἀλλήλοις τὴν ἐπιστολὴν ταύτην καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐναπεθέσαμεν ἐπιτηδεύως ἐν τῇ βιβλίῳ. Δὲν μᾶς ἐράνη πολὺ παράδοξον διότι ἐγνωρίζαμεν ὅπως αἱ μυστικαὶ συνεννοήσεις ὑπάρχον, ἀλλ' ἀνέγνωμεν μετὰ περιεργείας τὰς ἐγγράφους ἐκείνας λεπτομερεῖς πληροφορίας. Πῶς ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εὗρίσκετο ἐπὶ τοῦ Νορθουμβέρλανδ; φαίνεται ὅτι ὁ πλοίαρχος Μαϊῦτλανδ μεταβιβάζων ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ πλοίου τούτου εἶχε παραδώσει καὶ τὰ ἀφορῶντα ἡμᾶς ἔγγραφα φαίνεται δὲ ὅτι ἡ ἴδια αὕτη ἐπιστολὴ ἐπροξένησε τοσοῦτον τρόπον εἰς τὸν πλοίαρχον Μαϊῦτλανδ περὶ τῆς φυγῆς τοῦ Αὐτοκράτορος.

(Σημ. τοῦ Συγγρ.)